

РЕШЕНИЕ

№ 270

гр. Пловдив, 19.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XVIII СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Александър Л. Стойчев

при участието на секретаря Боряна Д. Козова
като разгледа докладваното от Александър Л. Стойчев Търговско дело № 20225300900342 по описа за 2022 година

Искове с правно основание чл. 432 от КЗ.

Предявен е иск от Т.С. Г. с ЕГН **** от **** против ЗК ЛЕВ ИНС АД с ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. Симеоновско шосе № 67 за заплащане на сумата от 30 000 лева, като искът е предявен като частичен от общата сума от 50 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди вследствие на обстоятелството, че на 21.02.2019г. около 19.00 часа по път III-565 е настъпило ПТП по вина на водача Х.А.А., който управлявайки лек автомобил ВАЗ 2107 с рег.№ **** е нарушил правилата за движение по пътищата и е блъснал отзад попътното движещата се пред него каруца управлявана от ищеца и пострадал Т.Г., вследствие на което на последния му е било причинено открито счупване на костите на дясната подбедрица в долната трета и контузия на главата, ведно със законната лихва начиная от 28.02.2019г.

Ответникът изцяло оспорва иска, като признава наличието на застрахователно правоотношение между дружеството и водача на лекия автомобил. Прави се възражение за съпричиняване на вредите от пострадалия, тъй като са били нарушени правилата по ЗДвП, а именно каруцата не е била с поставени два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад и движение през нощта и при намалена видимост- без поставено отзад вляво светещо тяло излъчващо бяла или жълта добре различима светлина. Също се твърди липсата на светлоотразителна жилетка за водача на каруцата и управлението ѝ в лявата част на платното на движение, а не както е законосъобразно най- вдно.

Пловдивски Окръжен Съд, ТО, XVIII.с., като обсъди обстоятелствата по делото и представените доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намери за установено следното:

Правното основание на предявената претенция е чл.432, ал.1 от КЗ. Според посочената новела увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя. Естествено това е възможно при наличието на преюдициалните предпоставки на извършен деликт и валидно правоотношение между причинителя и застрахователя по чл. 429 от КЗ. Това води до необходимост от изследване предпоставките по чл.45 от ЗЗД. Съгласно легалното определение на този институт правно релевантните факти, които следва да бъдат кумулативно изявени са деяние от страна на лицето управлявало МПС за което е сключена застраховка "ГО", което в случая е действие и следва да е противоправно, настъпила вреда в патримониума на ищеца, причинна връзка между активното поведение на делинквента и резултата, като това е обединяващия елемент завършващ фактическия състав.

Между страните е безспорно наличието на застрахователно правоотношение, относно процесния лек автомобил, участник в ПТП.

Установява се също така, че АНД № 3820/2021г. по описа на РС Пловдив е приключило с решение, с което е признато, че делинквентът Х.А.А. при управление на лек автомобил ВАЗ 2107 с рег.№ **** е нарушила правилата за движение по пътищата, а именно чл.20, ал.2 от ЗДвП и по непредпазливост е причинил на ищеца средна телесна повреда изразяваща се в счупване на двете кости на дясна подбедрица. Чл. 300 от ГПК определя, че влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, като това правило аналогично следва да се приложи и към решението по АНД, с което е приключило наказателното производство.

Поради това съвкупния анализ на събраните по делото доказателства, преценени в светлината на акта на наказателния съд несъмнено води на извод за наличието на фактическия състав по чл.45 от ЗЗД. Очевидно е наличие виновно причинена вреда от страна на делинквента в неимуществената сфера на ищеца, като съществува и причинна връзка между активното поведение на А., което е и очевидно противоправно, и настъпилия вредоносен резултат. /чл.300 от ГПК/

В тази посока са и констатациите на вещото лице Б. по назначената СМЕ, който установява причинно –следствената връзка между активното поведение на причинителя на увреждането и вредоносния резултат изразяващ се в открито счупване на костите на дясната подбедрица в долната трета и контузия на главата.

По делото са представени и доказателства, от които се установява, че Г. е отправил на основание чл.380 от КЗ застрахователни претенции към застрахователя преди завеждане на делото. /лист 6/ При изричните твърдения

на ищеца, че е извършил това правно релевантно действие и е приложил доказателство за това ответникът не е възразил изрично, при което съдът намира този факт за установен по делото, въпреки че известието е със съдържание, от което не може да се направи напълно категоричен извод за съдържанието на волеизявлението към застрахователя.

Основния спор, поради така изложените факти, който се формира по делото е относно размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди

Чл. 51 от ЗЗД определя, че обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, а чл.52 прогласява, че обезщетението за неимуществените вреди се определят от съда по справедливост. Особеното в този случай е, че стойността на вредата не може да бъде точно фиксирана с допустими по ГПК доказателствени средства, с оглед на факта, че по същество негативното въздействие на деликта интервенира в неимуществената сфера на пострадалите и е част от техния психо- емоционален статус. Алюзии в тази посока се съдържат в показанията на разпитаните свидетели, като от съдържанието им следва да се извлече необходима информация за изпитваните от ищцата болки и страдания след настъпване на увреждането.

Въпреки липсата на възможност за съпоставяне на претърпените болки и страдания и паричната престация, законодателят е дал възможност на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение.

Това предполага отчитане не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата - емоционални, физически и психически, които ги съпътстват и които зависят не само от обективен, но и от субективен фактор – конкретния психо – емоционален статус на пострадалия /субективното отношение към случилото си и отражението му върху психиката с оглед степента на психическа и емоционална зрялост на лицето/. По делото е разпитана свидетелката С.Т., която обективира в своите показания, които съдът изцяло кредитира, обстоятелствата на преживените от ищеца болки и страдания. Съдът не счита, че следва да се поставят под съмнение показанията на този свидетел, въпреки обстоятелството, че е майка на пострадалия. Това е така, тъй като данните обективирани от свидетелката са в унисон с останалия по делото доказателствен материал, като освен това са плод на непосредствени и лични впечатления. На следващо място следва да се подчертае, че по принцип лицата оказващи помощ на пострадалите от застрахователни събития са от

най- близкия им родствен кръг по обясними причини. В унисон с твърденията на този свидетел са и показанията на свидетелката С.И. живееща с пострадалия във фактическо съжителство. Поради това и показанията на тези свидетели следва да се кредитират въпреки съществуващата родствена и интимна връзка. Очевидно е, че интензитетът на болките и страданията на ищеца е бил обичаен с оглед на неговата възраст и психоемоционален статус. Не се установява да е имало никакви затруднения в оздравителните процеси, нито че преживения от Г. психофизически дискомфорт е извън обичайната норма. В синхрон с този извод е и съдържанието на приетата по делото СМЕ, която съдът изцяло кредитира.

При съвкупния анализ на събраните доказателства и отчитайки посочените по – горе обстоятелства настоящият състав на съда намира, че справедливия паричен еквивалент на претърпените от ищеца болки и страдания, във връзка с претърпените увреждания, е в размер на 30 000 лева. Съдът отчита, при определяне на този размер, че се касае за обичайно счупване в аспекта, че не са настъпили усложнения. Процесът по възстановяване е протекъл адекватно и ищецът е възстановил движението на счупения крак. Г. е във възраст когато оздравителните процеси протичат бързо, като се установява от показанията на свидетелите и заключението на д-р Б., че същите са завършили благоприятно и без последици за здравето и психиката на пострадалия.

При така очертаното фактическо и правно статукво се налага да се разгледа направените от ответника възражения за съпричиняване на вредоносния резултат. По принцип, за да е налице съпричиняване на вредата, е необходимо да бъде установена по несъмнен начин пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат. На следващо място изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) не може да почива на предположение и намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт на това основание предполага доказване по безспорен начин на конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Преценката следва да се извърши с оглед на това дали увреждането би било причинено и то в същата степен, ако пострадалият не беше извършил конкретно действие или вместо да

бездействия беше направил нещо.

Преценката дали извършените от пострадалия действия, респ. неговото бездействие обективно способстват за настъпването на вредоносния резултат, следва да се извършва винаги конкретно, с оглед установената по делото фактическа обстановка, при която е настъпило увреждането. Неспазването на установени в нормативен акт правила за извършването на определено действие, респ. за въздържане от действие, не следва изначално да бъде квалифицирано като създаване на условия за настъпване на определен вредоносен резултат, респ. за улесняване на неговото настъпване, освен в случаите, при които неспазването на тези правила само по себе си е причинило увреждането. Аналогично на посоченото законосъобразното поведение на пострадалата, при което същата е предприела определено действие при изрично разрешение за това дадено от нормативен акт не влече след себе си автоматичен извод, че не е налице съпричиняване. Критерият следва да е дали извършените от пострадалия действия, респ. неговото бездействие обективно способстват за настъпването на вредоносния резултат, и тази преценка следва да се извършва винаги конкретно, с оглед установената по делото фактическа обстановка, при която е настъпило увреждането. Естествено дали поведението на участниците в настъпилия деликт е законосъобразно има своята правна стойност, но това се актуализира относно процентното съотношение на съпричиняването.

Направените от ответника възражения за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия съдът намира за основателни. Твърди се от застрахователя, че каруцата управлявана от пострадалият Г. не е била с поставени два бели или жълти светлоотразителя отпред, два червени светлоотразителя отзад и при движение през нощта и при намалена видимост е без поставено отзад вляво светещо тяло излъчващо бяла или жълта добре различима светлина. Също се твърди липсата на светлоотразителна жилетка за водача на каруцата и управлението ѝ в лявата част на платното на движение, а не както е законосъобразно най-вдясно.

От съвкупния анализ на събраните по делото доказателства, разпитани свидетели, включително далинквента, заключение по назначена САТЕ, безспорно се установява, че възраженията на застрахователя са доказани и основателни. По делото са събрани изрични данни, че пострадалият е нямал

светлоотразителна жилетка /показания на св. И. и РА. /, както и каруцата е нямала светлини и е била разположена в ляво и по осовата линия, а не вдясно /показания на св. РА./. Изводите на в.л.М. са в посока, че всъщност движението на лекия автомобил с 89 км.ч. е било съобразено с пътно-климатичните условия, ако каруцата е била със светлини. Също така и избраната от водачът скорост е законосъобразна. Т.е. несъмнено при неизпълнение на вменените му от закона задължения за наличие на осветление, светлоотразители и светлоотразителна жилетка Г. е способствал за настъпване на конкретния инцидент. Съобразно заключението на вещото лице, което съдът изцяло кредитира може да се направи извод, че при законосъобразно поведение на ищеца водачът на лекия автомобил би забелязал каруцата и би имал време да преустанови движението на автомобила и да избегне удара. Също така и положението на каруцата на пътното платно несъмнено е допринесло за настъпване на ПТП, като ако движението се е извършвало максимално вдясно, най-вероятно удар не би настъпил.

Ето защо очевидно поведението на пострадалия е било една от двете успоредно проявени причини довели до инцидента. Несъмнено се установява по делото, че при адекватно и законосъобразно поведение на Г. ПТП не би се реализирало. Изяснява се при това, че поведението на ищеца също е противоправно, като Г. е нарушил правилата визирани в чл. 15, ал.1 и ал.5, чл.71, ал.1 и чл.106, ал.2 от ЗДвП. При наличието на противоправно поведение и за двамата участници в движението, което е допринесло за настъпване на ПТП съдът намира за справедливо да определи процент за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца в размер на 50 %. Поради това и искът ще се уважи за сумата от 15 000 лева.

Представени са доказателства, че в хода на производството е налице прехвърляне на вземането от 15 000 лв. от ищеца на трето лице, но това не е правно релевантен факт, който следва да се отрази на персоналния състав на настоящия процес с оглед нормата на чл.226 от ГПК.

Предявеният иск е с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ, тъй като застрахователното събитие е настъпило 2019г., а застрахователния договор е сключен след влизане в сила на КЗ, обн. ДВ, бр.102 от 29.12.2015г. т.е. не е налице хипотезата на § 22 от ПЗР на КЗ. Функционалната отговорност на

застрахователя е дефинирана в разпоредбата на чл.429 ал.1 от КЗ и съгласно т.1 от цитираната разпоредба, с договора за застраховка „Гражданска отговорност“ застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. В ал.2 на чл.429 от КЗ е регламентиран обхватът на застрахователното обезщетение, а именно – в застрахователното обезщетение се включват и: 1. пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от непозволено увреждане; 2. *лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал.3.* А ал.3 гласи: *лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност).* В този случай *от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването* от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал.1, т.2 КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. С оглед съдържанието на цитираната разпоредба в обхвата на отговорността на застрахователя, като отговорност – дублираща или съвпадаща с отговорността на деликвента, е отговорността за заплащане на лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице. Единственото ограничение на тази отговорност е дадено в разпоредбата на чл.429, ал.3 от КЗ и то е – лихвите за забава, ведно с дължимото обезщетение от прекия деликвент да попадат в рамките на застрахователната сума – лимита на отговорност и застрахователят да е уведомен за настъпването на застрахователното събитие - по реда на чл.430 ал.1, т.2 от КЗ – от застрахования или от увреденото лице, чрез предявяване на застрахователна претенция. Именно от този момент – от по-ранната от двете дати на уведомяване, възниква функционалната отговорност на застрахователя за заплащане на лихвата за забава, която се дължи от самия деликвент. Видно от приложените доказателства, застрахователната претенция от увреденото лице е предявена пред застрахователя на 16.03.2020г.. Законната лихва, която при непозволено увреждане се дължи от

датата на увреждането, по приложимия специален закон – чл.429, ал.3 от КЗ е с начало един по-късен момент – момента на уведомяването /за разлика от отменения КЗ/. Т.е. – независимо от това дали застрахователят е в „собствена“ забава по смисъла на чл.497 ал.1 КЗ, при двете хипотези по т.1 и т.2 от КЗ, от момента на по-ранното уведомяване по чл.429 ал.3 от КЗ, той дължи законна лихва за забава върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди, но на основание чл.429, ал.3 от КЗ, във вр. с чл.493, ал.1, т.5 /лихвите по чл.429 ал.2, т.2/ и чл.429, ал.2, т.2 КЗ, доколкото лихвите, прибавени към обезщетението за неимуществени вреди, не надхвърлят застрахователната сума. Тези лихви застрахователят дължи не за собствената си забава, а за забавата на застрахования делинквент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на делинквента. След като застрахователната претенция от увреденото лице е предявена пред застрахователя на 01.12.2020г. /доколкото по делото не е установена друга дата на уведомяване от застрахования/, законната лихва за забавата на застрахования делинквент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на делинквента, която е и предмет на претенцията на ищеца, се дължи от тази дата.

Ищецът е освободен от държавна такса. Следователно по аргумент от чл. 78, ал. 6 ГПК осъденото лице следва да понесе дължимата за производството по уважения иск такса. Цената на уважения иск за обезщетение на неимуществени вреди е в общ размер на 15 000 лв. Поради това ответникът следва да бъде осъден да внесе ДТ от 600 лв. по сметка на ПОС. Аналогично – съобразно уважения размер на претенциите, ответникът следва да заплати по сметка на ОС – Пловдив и депозита за работата на вещите лица, който е бил за сметка на бюджета на съда или сумата от 42 лв.

Ищецът следва да заплати на ответното дружество сумата от 343 лева направени деловодни разноски съразмерно на отхвърлената част от иска.

Отправено е искане от ищеца за присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38, ал.2 от ЗА. Искането е своевременно направено, а също така е основателно. Съгласно [чл. 38, ал. 1 ЗА](#) адвокатът има право да окаже адвокатска помощ и съдействие на изчерпателно посочени категории лица и да получи възнаграждение в определен от съда размер, когато насрещната страна бъде осъдена за разноски. Това възнаграждение

съдът присъжда на адвоката, за което е необходимо да бъде отправено отделно искане. За да упражни това свое право, адвокатът следва да представи *склучен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че договореното възнаграждение е безплатно на основание конкретно посочена хипотеза по [чл. 38, ал. 1 ЗА](#)*, без да е необходимо да я доказва. В случая ищецът представя договор за правна защита и съдействие, в който е посочено подобно обстоятелство. Ето защо следва на адв. К. да се присъди адвокатски хонорар в размер 980 лева, ведно с дължимото ДДС върху тази сума.

Ето защо и Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК ЛЕВ ИНС АД с ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. Симеоновско шосе № 67 да заплати на осн. чл. 432 от КЗ на Т.С. Г. с ЕГН **** от **** сумата от **15 000 лева**, като искът е предявен като частичен от общата сума от 50 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди вследствие на обстоятелството, че на 21.02.2019г. около 19.00 часа по път III-565 е настъпило ПТП по вина на водача Х.А.А., който управлявайки лек автомобил ВАЗ 2107 с рег.№ **** е нарушил правилата за движение по пътищата и е блъснал отзад попътното движещата се пред него каруца управлявана от ищеца и пострадал Т.Г., вследствие на което на последния му е било причинено открито счупване на костите на дясната подбедрица в долната трета и контузия на главата, за което деяние е налице влязло в сила решение постановено по АНД № 3820/21 по описа на ПРС, ведно със законната лихва върху обезщетението начиная от 01.12.2020г. до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск до пълния му претендиран размер и за пълния размер на претендираната законна лихва, като неоснователни.

ОСЪЖДА „ЗК ЛЕВ ИНС АД с ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. Симеоновско шосе № 67 да заплати по сметка на ПОС ДТ в размер на 600 лева съразмерно на уважената част от исковете, както и сумата от 42 лева заплатени от бюджета на съда възнаграждения на назначените по делото експертизи.

ОСЪЖДА Т.С. Г. с ЕГН **** от **** да заплати на ЗК ЛЕВ ИНС АД с ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. Симеоновско шосе № 67 сумата от 343 лева направени деловодни разноси

съразмерно на отхвърлената част от исковете.

ОСЪЖДА „ЗК ЛЕВ ИНС АД с ЕИК 121130788 със седалище и адрес на управление гр. София, бул. Симеоновско шосе № 67 да заплати на на осн. чл.38, ал.1 от ЗА на адв. П.К. – САК от гр. София, ул. Лом № 1, ет.9 сумата от 980 лева, ведно с дължимия върху тази сума ДДС.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Пловдивски Апелативен Съд.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____